

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної педагогіки
та психології

Пономаренко О.В.

(ініціали та прізвище)

202

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Аутологія

підготовки здобувачів магістрського рівня
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма Логопедія
спеціалізації / предметної спеціальності 016.01 Логопедія
спеціальності 016 Спеціальна освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

ВИКЛАДАЧ: Сох Н. В. ст.викладач кафедри соціальної педагогіки та спеціальної освіти

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціальної педагогіки
та спеціальної освіти

Протокол № 1 від «28» серпня 2024 р.
Завідувач кафедри соціальної педагогіки та
спеціальної освіти

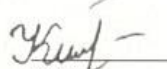
(підпис)

Н.В. Заверико

(ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

Кучерак І.В.

(ініціали, прізвище)

2024 рік

Викладач: Соха Наталія Володимирівна

Кафедра: соціальної педагогіки та спеціальної освіти (факультет СПП ЗНУ, корпус 8, вул. Гоголя, 118, ауд. 219) Е-mail кафедри: socialped@ukr.net

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11419>

Телефон: 228-76-45 (кафедра)

Е-mail: nsokha031@gmail.com

Інші засоби зв'язку: Viber, – 073-417-3445

Telegram – 050-613-86-02

Мета викладання курсу – надати студентам ключову теоретичну та практичну інформацію про групу розладів «аутистичного спектру» (РАС) та раннього дитячого аутизму (РДА), спираючись на матеріал сучасних досліджень розладів аутистичного спектру та РДА. Розглянути як історичний контекст вивчення даної групи розладів, так і сучасні підходи до діагностики, втручання та підтримки людей з РАС.

Основними завданнями є:

- ознайомлення з методологічними і теоретичними основами аутології;
- формування необхідних теоретичних знань та практичних вмінь студентів з питань аутології, пов'язаних з розумінням особливостей проблемної групи дітей з РАС, а також можливих шляхів надання їм допомоги;
- формування уявлення про значущість своєчасного виявлення порушень розвитку в дітей, шляхи та способи діагностування та корекції групи розладів РАС;
- надання знань про ефективність різних практичних методів допомоги сім'ям, які виховують дітей з РАС та їх соціальної інтеграції.

1. Опис навчальної дисципліни

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	2-й	2-й
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість годин	120	
Лекційні заняття	14 год.	8 год.
Практичні заняття	28 год.	8 год.
Самостійна робота	78 год.	104 год.
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	

Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11419
---	---

2. Методи, форми навчання та оцінювання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
<p>ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, зокрема з порушенням мовленнєвого розвитку</p> <p>СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.</p> <p>СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>РН 1. Здійснювати аналіз еволюційних процесів у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання наявних проблем.</p> <p>РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.</p> <p>РН 4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.</p> <p>РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.</p> <p>РН 9. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>РН 10. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.</p> <p>РН 14. Створювати та реалізовувати наукові розробки та/або освітні проекти, спрямовані на підвищення якості організації освітнього</p>	<p>Лекційні методи: Пояснювально-ілюстративний метод: надання теоретичної інформації про основні наукові концепції, методи дослідження в корекційній педагогіці, ілюстрація матеріалу прикладами досліджень у сфері спеціальної освіти.</p> <p>Проблемно-орієнтовані лекції: обговорення дослідницьких проблем і методів, на прикладах різних корекційно-розвивальних програм, що допомагає здобувачам освіти навчитися бачити практичні застосування наукових підходів.</p> <p>2. Практичні заняття Метод кейс-стаді: аналіз конкретних випадків досліджень в корекційній педагогіці. Вивчення методології проведених досліджень, обговорення результатів, визначення недоліків та можливих шляхів покращення.</p> <p>Інтерактивні методи: використання інструментів, таких як Padlet, Jamboard або Mentimeter для створення колективних дослідницьких карт, інтерактивних обговорень і організації мозкових штурмів на тему методів дослідження в корекційній педагогіці.</p> <p>Робота в малих групах: студенти поділяються на групи для виконання спільних завдань.</p> <p>3. Методи самостійної роботи Проектний метод: здобувачі освіти самостійно готують дослідницький проект з корекційної педагогіки, починаючи з визначення проблеми, формулювання гіпотези, підбору методів дослідження та закінчуючи аналізом результатів (на прикладі написання магістерської роботи).</p>	<p>Поточне оцінювання: Усні опитування: оцінка активної участі студентів під час лекцій та практичних занять, відповіді на питання, висловлювання думок та аргументів.</p> <p>Тестування: виконання завдань для перевірки теоретичних знань з основ методології досліджень та організації наукових процесів.</p> <p>Практичні завдання: аналіз наукових статей, аналіз кейсів, побудова дослідницьких проектів та вибір відповідних методів для дослідження.</p> <p>Самостійна робота: Аналіз кейсів: робота над ситуаційними задачами, в яких студенти мають застосовувати теоретичні знання для розробки дослідницьких підходів.</p> <p>Підсумковий контроль. Екзамен: Оцінювання знань з методології, здатності застосовувати наукові підходи в корекційній педагогіці. Теоретичне завдання (тестування) та виконання індивідуального практичного завдання відповідно до теми магістерської роботи</p>

<p>середовища для дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>РН 17. Готовність опанувати освітньо-професійну інформацію в онлайн режимі та вміння виконувати професійну діяльність із використанням сучасних ІТ технологій для підвищення своєї психолого-педагогічної кваліфікації, а також надання діагностичних, корекційних і консультаційних послуг.</p>	<p>Метод проблемних питань: студентам надаються конкретні проблеми або питання, які вони мають вирішити шляхом наукового дослідження. Вони готують аналітичні доповіді та презентують свої висновки на практичних заняттях, конференціях тощо.</p> <p>4. Методи формування критичного мислення</p> <p>Дебати: студенти розбиваються на групи та обговорюють різні підходи до методології досліджень, наприклад, порівнюючи якісні та кількісні методи.</p> <p>Критичний аналіз наукових статей: студенти самостійно вивчають наукові публікації та оцінюють їх з точки зору методології, надійності результатів та адекватності висновків.</p> <p>5. Інтерактивні та інформаційно-комунікаційні методи</p> <p>Використання інформаційних технологій: впровадження платформ для дистанційного навчання, таких як Moodle або Zoom, з метою забезпечення зручного доступу до наукових джерел, індивідуальних завдань та тестування.</p> <p>Вебінари та онлайн-семінари: запрошення фахівців у галузі корекційної педагогіки та дослідників для проведення вебінарів або участі в дискусіях, що дозволяє студентам здобувати знання від провідних експертів.</p>	
---	--	--

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Введення в тематику розладів аутистичного спектру (РАС)

Тема 1. Історичний аспект дослідження аутизму. Поняття про аутизм та аутистичні порушення. Етіологія порушень. Основні відомості про розвиток контактів у нормі.

Тема 2. Характеристика та особливості психічного розвитку дітей з та РАС. Особливості раннього афективного розвитку при ранньому дитячому аутизмі

Змістовий модуль 2

Патофізіологічні основи аутизму

Тема 3. Патофізіологічне пояснення основних симптомів дитячого аутизму предикатори та рання діагностика аутизму. Аутизм: клінічний спектр розладів соціального контакту. Варіанти аутистичного розвитку.

Тема 4. Епідеміологія захворювання або станів (групи захворювань або станів). Особливості координування захворювання або станів (групи захворювань або станів) по Міжнародній статистичній класифікації захворювань и проблем, пов'язаних зі здоров'ям.

Тема 5. Особливості комунікації дітей з РАС. Особливості обробки сенсорної інформації у дітей з РАС. Особливості мовленнєвого розвитку. Відмінність дитячого аутизму від інших складних захворювань. Остеження домовленнєвих, мовленнєвих навичок, розуміння мовлення, соціальних навичок та самообслуговування. Введення візуального розкладу, засобів заохочення, жетонів.

Змістовий модуль 4

Діагностика розладів аутистичного спектру та раннього дитячого аутизму

Тема 6. Рання діагностика аутизму. Клінічне обстеження та додаткові дослідження. Оцінка фахівців, постановка клінічного діагнозу. Скринінг і спостереження. Сучасний опис діагностичних критеріїв РАС. Лікування і прогноз при аутизмі.

Тема 7. Аутизм і розумова відсталість, подальший розвиток дітей. Методи педагогічного впливу на дітей з РАС. Класифікації поведінкових підходів у терапії РАС. Визначення ефективності втручання. Розвиток мови та мовлення в розрізі АВА-терапії.

Змістовий модуль 5

Супровід сімей, які виховують дітей з розладами аутистичного спектру

Тема 8. Альтернативна та додаткова комунікація та її розвиток в Україні й світі. Категорії користувачів АДК та засоби підтримувальної комунікації. Система альтернативної комунікації PECS. Важливість розуміння поведінки дітей з РАС.

Тема 9. Розвиток соціальних навичок у дітей з РАС. Важливість підтримки сімей. Нові задачі служби супроводу у навчальних закладах.

Змістовий модуль 6

Ігрова діяльність аутичної дитини

Тема 10. Особливості розвитку гри аутичної дитини. Предметна гра. Елементи сюжетно-рольової гри. Стереотипна гра. Особливості стереотипної гри. Стереотипна гра як основа взаємодії. Сенсорні ігри. Особливості сенсорних ігор. Сенсорні ігри як можливість встановлення контакту. Види сенсорних ігор. Ігри з фарбами. Ігри з водою. Вправи на стимуляцію зору та слуху дітей з РАС.

Тема 11. Формування навичок самообслуговування. Соціалізація дітей з РАС. Надання освітніх послуг дітям передшкільного та молодшого шкільного віку. Позиції та погляди батьків на проблеми РАС. Планування простору для дітей з РАС. Створення умов для навчання та проживання дітей в сім'ях. Психологічний, методичний та соціальний супровід сім'ї.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Семінарські/Практичні/Лабораторні заняття, год				Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Змістовий модуль 1. Введення в тематику розладів аутистичного спектру	15		4			4	9		5	5	10

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Складання навчальних дисциплін											
(РАС).											
Змістовий модуль 2. Патофізіологічні основи аутизму.	15		2			4	9		5	5	10
Змістовий модуль 3. Особливості психофізичного розвитку дітей з РАС та з РДА	15		2			4	9		5	5	10
Змістовий модуль 4. Діагностика розладів аутистичного спектру та раннього дитячого аутизму.	15		2			6	5		5	5	10
Змістовий модуль 5. Супровід сімей, які виховують дітей з розладами аутистичного спектру.	15		2			4	9		5	5	10
Змістовий модуль 6. Ігрова діяльність аутичної дитини.	15		2			6	7		5	5	10
Усього за змістові модулі	90		14			28	48				60
Підсумковий семестровий контроль екзамен	30						30	30			40
Загалом	120								100		

5. Види і зміст контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання - тестування	Питання для підготовки: Історичний аспект дослідження аутизму. Поняття про аутизм та аутистичні порушення. Етіологія порушень. Основні відомості про розвиток контактів у нормі. Характеристика та особливості психічного розвитку дітей з РАС. Особливості раннього афективного розвитку при ранньому дитячому аутизмі.	Тестування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів.	5
	Практичне завдання – проблемно-орієнтовне реферування на тему за вибором: 1. Міфи про аутизм, або етичні сторони проблеми. 2. Етіологія та патогенез захворювань групи РАС. 3. Історичний аспект дослідження аутизму. 4. Діагностичні проблеми дослідження РАС та РДА в Україні.	Вимоги до виконання та оформлення: авторський текст обсягом до 6 тис. знаків з пробілами. Текст виконаного завдання надсилається на відповідну сторінку у Moodle :URL : https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11419 Обов'язково – посилання на використані джерела	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (1 б.); - повний обсяг виконання (2 б.); - творчий підхід у виконанні (2 б.).	5
Усього за ЗМ 1	2			10
2	Теоретичне завдання - Тестування	Питання для підготовки: Патофізіологічне пояснення основних симптомів дитячого аутизму предикатори та рання діагностика аутизму. Аутизм: клінічний спектр розладів соціального контакту. Варіанти аутистичного розвитку. Епідеміологія захворювання або станів (групи захворювань або станів). Особливості координування захворювання або станів (групи захворювань або станів) по Міжнародній статистичній класифікації захворювань и проблем, пов'язаних зі здоров'ям	Тестування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів.	5
	Практичне завдання – есе на тему за вибором: 1. Люди з аутизмом. Держава та суспільство.	Вимоги до виконання та оформлення: авторський текст обсягом до 6 тис. знаків з пробілами. Текст виконаного завдання надсилається на відповідну сторінку у Moodle : URL : https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11419	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (1 б.); - повний обсяг виконання (2 б.);	5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

	2. Аутизм: клінічний спектр розладів соціального контакту. 3. Важливість розуміння поведінки дітей з РАС.	Обов'язково – посилання на використані джерела	творчий підхід у виконанні (2 б.).	
Усього за ЗМ 2	2			10
3	Теоретичне завдання – Тестування.	Питання для підготовки: Особливості комунікації дітей з РАС. Особливості обробки сенсорної інформації у дітей з РАС. Особливості мовленнєвого розвитку. Розвиток соціальних навичок у дітей з РАС. Відмінність дитячого аутизму від інших складних захворювань.	Тестування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів	5
	Практичне завдання – скласти порівняльну таблицю відмінних ознак розумової відсталості, затримки психічного розвитку та РАС.	Вимоги до виконання та оформлення: завдання має бути виконане у табличному вигляді, у робочому зошиті або на аркушах формату А4.	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (1 б.); - якість порівняння (2 б.); - самостійність виконання (2 б.);	5
Усього за ЗМ 3	2			10
4	Теоретичне завдання - Тестування.	Питання для підготовки: Рання діагностика аутизму. Клінічне обстеження та додаткові дослідження. Оцінка фахівців, постановка клінічного діагнозу. Скринінг і спостереження. Сучасний опис діагностичних критеріїв РАС. Лікування і прогноз при аутизмі. Аутизм і розумова відсталість, подальший розвиток дітей. Методи педагогічного впливу на дітей з РАС. Класифікації поведінкових підходів у терапії РАС. Визначення ефективності втручання.	Тестування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів	5
	Практичне завдання – заповнення діагностичної карти дитини з РАС.	Вимоги до виконання та оформлення: передбачається заповнення друкованого шаблону від руки, за вказаними критеріями.	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (1 б.); - самостійність виконання (2 б.); - якість виконання (2 б.);	5
Усього за ЗМ 4	2			10
5	Теоретичне завдання - Тестування.	Питання для підготовки: Планування простору для дітей з РАС. Створення умов для навчання та проживання дітей в сім'ях. Психологічний та методичний супровід батьків. Система альтернативної комунікації PECS. Важливість розуміння поведінки дітей з РАС.	Тестування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів	5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

		Розвиток соціальних навичок у дітей з РАС. Важливість підтримки сімей. Нові задачі служби супроводу у навчальних закладах		
	Практичне завдання – скласти пам'ятку на тему за вибором: 1. Планування простору для дітей з РАС у сім'ї. 2. Правила поведінки батьків у сім'ї де виховується дитина з РАС. 3. Система альтернативної комунікації PECS як один із засобів налагодження спілкування з дитиною. 4. Як навчитися розуміти дитину з РАС.	Вимоги до виконання та оформлення: Передбачається виконання або у вільному стилі (вручну або за допомогою комп'ютерної техніки)	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (1 б.); - якість виконання (2 б.); - самостійність виконання (1 б.); творчий підхід у виконанні (1 б.).	5
Усього за ЗМ 5	2			10
6	Теоретичне завдання - Тестування.	Питання для підготовки: Особливості розвитку гри аутистичної дитини. Предметна гра. Елементи сюжетно-рольової гри. Стереотипна гра. Особливості стереотипної гри. Стереотипна гра як основа взаємодії. Сенсорні ігри. Особливості сенсорних ігор. Сенсорні ігри як можливість встановлення контакту. Види сенсорних ігор. Ігри з фарбами. Ігри з водою	Тестування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів	5
	Практичне завдання – написання есе за темою на вибір: 1. Ігри у становленні особистості дитини з РАС. 2. Використання зображувальної діяльності у корекційній роботі з дітьми з РАС	Вимоги до виконання та оформлення: авторський текст обсягом до 4-5 тис. знаків з пробілами. Текст виконаного завдання надсилається на відповідну сторінку у Moodle :URL : https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11419 . Обов'язково – посилання на використані джерела.	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (1 б.); - повний обсяг виконання (1 б.); - якість виконання навчального завдання (1 б.); - самостійність виконання (1 б.); - творчий підхід у виконанні (1 б.).	5
Усього за ЗМ 6	2			10
Усього за змістові модулі контр. заходів	16			60

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Теоретичне завдання	<p>Питання для підготовки:</p> <p>Історичний аспект дослідження аутизму. Поняття про аутизм та аутистичні порушення. Етіологія порушень. Основні відомості про розвиток контактів у нормі. Характеристика та особливості психічного розвитку дітей з РАС. Особливості раннього афективного розвитку при ранньому дитячому аутизмі. Патофізіологічне пояснення основних симптомів дитячого аутизму предикатори та рання діагностика аутизму. Аутизм: клінічний спектр розладів соціального контакту. Варіанти аутистичного розвитку. Епідеміологія захворювання або станів (групи захворювань або станів). Особливості координування захворювання або станів (групи захворювань або станів)</p> <p>по Міжнародній статистичній класифікації захворювань и проблем, пов'язаних зі здоров'ям.</p> <p>Особливості комунікації дітей з РАС. Особливості обробки сенсорної інформації у дітей з РАС. Особливості мовленнєвого розвитку. Розвиток соціальних навичок у дітей з РАС. Відмінність дитячого аутизму від інших складних захворювань.</p> <p>Планування простору для дітей з РАС. Створення умов для навчання та проживання дітей в сім'ях. Психологічний та методичний супровід батьків. Система альтернативної комунікації PECS. Важливість розуміння поведінки дітей з РАС.</p> <p>Розвиток соціальних навичок у дітей з РАС. Важливість підтримки сімей. Нові задачі служби супроводу у навчальних закладах.</p> <p>Особливості розвитку гри аутистичної дитини. Предметна гра. Елементи сюжетно-рольової гри. Стереотипна гра. Особливості стереотипної гри. Стереотипна гра як основа взаємодії. Сенсорні ігри. Особливості сенсорних ігор. Сенсорні ігри як можливість встановлення контакту. Види сенсорних ігор. Ігри з фарбами. Ігри з водою.</p>	Тестування передбачає надання відповідей на 40 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів	20
	Практичне завдання	Індивідуальне практичне завдання: Розробити одну сенсорну гру для дітей з РАС та завдання до неї. Презентувати гру під час заліку.	<p>Максимальна кількість балів (по 5 за кожную задачу) нараховується за такими критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> – своєчасність виконання завдання (5 б.); – розкриття змісту гри та завдань (10 б.); – презентація гри під час заліку (5 б.). 	20
Усього				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Тарасун, В. В. Аутологія : теорія і практика : підручник. Київ : «Вадекс», 2018. 590 с.
2. Островська О. К., Качмарик Х. В., Дробіт Л. Р. Основи діагностики дітей з розладами аутистичного спектра : навчальний посібник. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 124 с. URL: <http://surl.li/krins>

Додаткова:

1. Базима Н. В. Розвиток мовлення дітей з аутизмом. Харків : вид. група «Кенгуру», в-ва «Ранок», 2019. 144 с.
2. Джудіт С. Бек. Когнітивно-поведінкова терапія : основи та практика. Харків : інтернет-видан. «Діалектика», 2023. 420 с.
3. Мері Лінч Барбера, Трейсі Райсмусен. Дитячий аутизм та вербально-поведінковий підхід : навчання дітей з аутизмом та пов'язаних з ним розладами. Київ : Сварог, 2023. 277с.
4. Ткач Х. Обстеження мовленнєвого розвитку дітей з аутизмом і тяжкими порушеннями мовлення. На основі поведінкового підходу : практичний посібник. Тернопіль : Мандрівець, 2020. 136с.
5. Ярмола Н. А. Діти дощу : поради батькам. Харків : вид. група «Кенгуру», в-ва «Ранок», 32с.

Інформаційні джерела:

1. Діагностуємо дитину з аутизмом для складання індивідуальної програми розвитку. URL :<https://www.pedrada.com.ua/article/289-dagnostumo-ditinu-z-autizmom-dlya-skladannya-individualno-programi-rozvitku>
2. Індивідуальне корекційне заняття «Кольори форми» для дітей з PAC. URL :<https://naurok.com.ua/individualne-korekciyne-zanyattya-kolori-formi-dlya-ditey-z-ras-110899.html>
3. Кирилова Л. Г., Мірошников О. О., Юзва О. О. Еволюція поглядів на розлади аутистичного спектра. URL :<https://health-ua.com/article/60223-evolyutcy-poglyadv-narozladi-autistichnogo-spektra>
4. Кордонець В. В., назаренко М. М. система комплексного впливу на корекційну роботу для дітей раннього віку із розладами аутистичного спектру. *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія*. Випуск 38, 2019. С. 99-105.
5. Мойсеєнко І. Теоретико-методологічне дослідження гнозису як інтегратора сенсорної інформації у контексті сенсомоторного розвитку дітей з розладами аутистичного спектру. *International Science Journal of Education & Linguistics*. Vol. 2, No. 2, 2023, p. 63-73.
6. Порошенко М. А. Інклюзивна освіта : навчальний посібник. Київ : ТОВ «Агентство «Україна», 2019. 300 с. URL : <https://isg-journal.com/filesxs/article/isjel/vol2/issue2/j.isjel.20230202.08.pdf>
7. Розлади аутистичного спектра у дітей. Особливості ранньої діагностики. URL :<https://www.bsmu.edu.ua/blog/6563-roztladi-autistichnogo-spektru-u-ditey-osoblivosti-rannoi-diagnostiki/>
8. Тарасун В. В. Напрями сучасних досліджень причин виникнення розладів аутистичного спектра. *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія*, 2016. С. 154-160. URL : <http://surl.li/fhuba>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Оцінювання результатів самоосвіти

За наявності сертифікату (свідоцтва, програми тощо) про проходження онлайн-курсу, тренінгу, вебінару, курсу підвищення кваліфікації та ін. з тематики (однієї з тем, змістового модуля) навчальної дисципліни залежно від кількості прослуханих годин (здобутих кредитів) здобувачу може бути нараховано до 50 балів. Дотичність тематики, відповідність досягнутих результатів навчання та кількість додаткових балів визначається викладачем. Документи, що підтверджують участь здобувача у відповідних заходах, мають бути подані викладачу до початку сесії.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел. Будь-яка ідея, думка чи речення, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (опитувань, тестових робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса:
Гаряча лінія: Тел.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>